

Me naiset laitoimme naamiotanssit tänne joku viikko taaksepäin. Ne onnistuivat oikein hyvin ja onhan meillä ollut yhtä ja toista pikku kekkeä tänä syksynä.

Marrask. 9 p:nä oli kokous, jossa päätettiin että naiset taas nauttaisivat ohjelma-iltoja. Sinne tulee näyttökappale, mutta en tiedä sen kappaleen nimeä ja muuta ohjelmaa sinne kuuluu tulevan oikein monesuuna täydeltä, niin silloin sitä menään taas joka vain kynäni kykenee.

Osastolla oli arpajaiset 20 p:nä iltona. Naiset antoivat tekemänsä käsitteet sille arpajaisiin ja lisäksi kerättiin kaupungin liikemiehiltä, niin minun tietääkseni siellä on hyviäkin voittoja.

Ja olipa se haali tullut aivan täyteen väkettä katsomaan ja kuulemaan sitä muhkeaa soittoa, joka puhalsi ensinnä alkajaisiksi.

Ilmat ovat olleet kauniit koko syksyn, joku päivä oli kylmempää ja tuli luntaakin, vaan se on sulanut pois.

En ymmärrä mikä vaivaa näyttää naisia täällä Hibbingissä, kun eivät ne koskaan viitsi kirjoittaa edes omaan lehteensä, nimittäin Toverittareen. Olisihan se niin hauskaa lukea joskus oman paikkakunnan kirjoituksia. On koettu valita ompeluseuran puolesta oikein vakituisen uutisten kirjoittaja, mutta en ole nähnyt kuin yhden ainoan kerran hänen kirjoituksiaan, siis oikein paheksuimallaiseksi on minulle tullut muille teille, jotka olette kykenevämpiä kuin minä siihen toimeen.

Ja ei teillä kaikilla ole ajan vähyttä, mutta se on laiskuutta ja huolimattomuutta, niin toivoisin, että ottaisitte naiset oikein kilpaa asiasta kiinni ja kirjoittaisitte Toverittareen edes vähänkään joka numeron.

Olisihan se hauskaa pähdyä muuallekin maan kulmilla, että ei täälläkään aivan nukuta. Usein kuulee sanottavan niiden, jotka puolivälikäällä tilaavat Toverittaren, että: oo, se on niin mitätön lehti, kun ei siinä ole edes oman paikkakunnan uutisia. En minä kyllä tilaa sitä enään?

Toveruudella,

S. J.

PHILADELPHIA, PA.

No nyt sitä sitten täytyy ottaa ja koettaa täyttää velvollisuuteni, koska nimittäin sain tämän toimen, että kyhätä tietoja "Toverittareen" mystä tätä asiaa tutkineitten tiedemiehen mukaan.

Vilho Boman kirjoittaa osuustöiden merkityksestä luokkataistelussa. Osuustöiden harrastus kun nykyään on vireästi elpymässä Amerikan suomalaisten keskuudessa, on tällä kirjoituksella kahdenkertainen arvo ja merkitys, se kun käsittelee liikkeen suuntaa.

Jukka Kotiranta on kyhänyt puheja esiintymistalon opastuksen. Sellaisen opastuksen tarvetta on olemassa. Yritellään eri tahoilla kurssejakin. Kotirannan kirjoitus näyttää tietä esiintymistalon julkisena puhujana, lausujana, jne.

Wm. Reivo kirjoittaa ansiokkaan katsauksen Yhdysvaltain työvien aikaisempiin toimenpiteisiin lyhyemmän työpäivän hyväksi.

Tässä jo onkin sisältöä yllin kyllin, kun vielä mainitsemme kuvituksen, sisällöntäydennystä sisällöntäydennystä sisällöntäydennystä.

Hinta vain 50 senttiä!

□□

Eräs kirjoittajamme Fort Francesista, Can., kirjoittaa seuraavaa:

"Tällä me saamme Toverittaren verrattain myöhään. Lienee syynä tämä valtakuntain raja. Näin Toverittaren viimeisen numeron International Falls'ssa (joen toisella puolella) juuri viikkoa ennen kun sen tänne saimme, vaikka välillä ei ole kuin 5-10 minuutin matka. Siinä tapauksessa saamme uutiset tänne vähän vanhentuneina."

täältä meidänkin hommista. — Niin ei sitä täälläkään meidän pienen toverijoukon keskuudessa vallan nukuta, vaikka ikävä kyllä, että ei ole Toverittaren palstolla näkyneitä pienintäkään kyhäystä (voimeno sanoa että ei koskaan, sillä en tiedä varmasti) ja olisihan sitä aina ollut yhtä ja toista kirjoittamisen aluetta täältäkin, mutta ei vala ole tullut keneltäkään sitä tehtyä, eikä suinkaan tulla vielä minultakaan, mutta olisihan se häpeä jättää tämä toimeni niin että en edes koitakaan. Vaikealta tämä kyllä tuntuu näin ensikerralla. En tiedä kuinka tässä nyt pääsisin ensim alkuan, niin ehkä sitä sitten rupeisi tulemaan ja vähän paremmin, tai jos ei, niin voihan sitten kumminkin olla rehellisellä naamalla, että olen parastani koettanut, mutta ei mitään sittenkään tullut.

Sanotaan, että eteenpäin on elävän miell, niin eteenpäin sitä vain pyrkiään täällä meidänkin kylässä. — Osastomme toiminta on kyllä joskus ollut hyvinkin hiljasta — ja syynä tietysti on täällä, niin kuin ehkä muuallakin se, että koko osaston toiminta on ollut aina yksien ja samojen henkilöiden niskassa — ja mahdotonhan se on toiminnan olla silloin vilkasta.... Vain nyt näyttää, että täälläkin todella ruvetaan jo ymmärtämään, että taistellussamme kapitalistien rystösvaltaa vastaan meidän kaikkien voimat yhteen liitettyinä ovat välttämättömät, niinpä onkin tämän syksyn aikana toiminta alkanut kokolailla vilkastua, kokouksiin ja iltamatilaisuuksiin on osasto tavallisen runsasta, menneisyyteen verraten. Osastomme on saanut myös paljon uusia jäseniä, jotka hollon ovat alkaneet toimia yhteisen asiamme eteenpäin viemiseksi, ja toverit, ei suinkaan tämä innostus nyt enään lamaanu, ei anneta sen olla nyt vaan sellaisena tuulen puuskana, vaan pidetään se oikein sydämenasi-ana, että innostus vain meissä kasvaisi ja saisisimme tänne kesku-teenme yhä enemmän yhteisymmärrystä ja silloinkin keskuudessamme vallitsee todellinen toveruushenki — niin silloin me myös paljon voitamme....

Perustettiin meillä täällä taas puhujaseurakin ("kovapäisten koulu" — sillä nimellä jotkut toverit sitä olisi tykänneet sanoa — eikä voi kieltää, etteikö meitä täällä olisi kova- ja pehmeäpäisiä, että ei sekään nimi hullumpi olisi ollut, mutta oikea nimi se nyt sittenkin on "puhujaseura"). Perustavassa kokouksessa, joka pidettiin 29 p:nä lokak. liittyi heti 12 jäsentä. Hyvä alku ja uudet ovat aina tervetulleita, jäsenten kerääjäksi valittiin toverit Rajala ja toveri Salmi. Tällä kertaa en ehkä enemmän sanokaan tästä, vaan siten kun päästään hyvään alkuun, niin kyllä maailmakin saa siitä tietää. Ehkäpä ei sentään asiaa pahenna, jos mainitsen, mitä sitä aletaan oikein harjoitella ja päähämme panna, no tietysti puheita, runoja, lauluja ja kertomuksia ja sitten kun vielä kaikki ohjelman suorittajat arvostellaan, niin eiköhän meistä myös jotain valmistakin tule.

Osaston työkokouksessa marrask. 12 p. päätettiin perustaa toinenkin seura ja se on ompeluseura. Valittiin perustavat henkilöt, osasto luovutti \$10 rahaa seuran alkanista varten, ja sillä tässä nyt jo alkua saadaankin, ja eteenpäin kyllä sitten menään, kun kaikin voimin aletaan hommata ja ahertaa töitten kanssa.

Osastollamme ei ollut myöskään agitatsioonikomiteaa, vaan viimeisessä kokouksessa saatiin sekin epäkohta poistettua. Valittiin kuusi henkinen agitatsioonikomitea ja sanomattakin sen jo tietää, että innolla he tietysti alkavat tehdä agitatsioonityötä.

No nyt kun meillä täällä on saatu näitä seuroja ja toimikuntia perustettua, niin pidetään vain asioita kiinni nyt, sillä Philadelphian osasto on jo tarpeeksi kärsinyt jäsenten velttoudesta, että nyt on aika alkaa ripeästi toimimaan. Vaikeuksia meillä kyllä täällä on paljon, mutta yksimielisinä niistä päästään.

Mutta tuota — on sitä meillä ollut hauskanakin puolta. Huvitoimikunnan

toimesta on ollut iltamia joka toinen lauantai, alussa suoritettu aina pieni ohjelma ja lopussa on aina ollut sitä kaikkein mieluista tanssia hanurin tahdissa ja pyörähedellä minä keritään.

Marrask. 18 p. pidetyissä iltamissa oli meille oikein puhujakin saapunut New Yorkista, tov. H. Nurmi. Hän puhui myöskin sunnuntai-iltona. Olsi sitä surutta kannattanut tulla suuremmallakin joukolla kuulemaan tov. Nurmen puheita. Vastaisuudessa korjataan tämänkin vahinko ja mennään aina joukolla puheilaisuuksiin. Mellä onkin ollut keskustelua siitä, että ruvetaan hankkimaan puhuja tänne keskuuteemme, niin usein kuin mahdollista.

En tiedä kuinka monta Toverittaren tilaajaa on täällä Philadelphian ympäristöllä, uskon että ainakin osastomme naisille kaikille tulee Toveritar, tai jos ei tule vielä, niin kiireen kautta se täytyisi tilata. — Ja uskallanpa senkin sanoa, että kenelle vain Toveritar tulee, niin kyllä siitä myöskin tykkää. Minä kumminkin pidän tästä Toverittareesta niin sanomattoman paljon, niin uskollisena ystäväni se saapuu luokseni joka maanantai aamu, tuoden viestiä minulle tänne yksinäisyyteeni toisilta kärsiviltä siskoilta.

Nyt ehkä lopetan taitaa tämä venvyä liian pitkäksi ja kun ei nyt vaan kävisi varsin hullusti koko töherrykselleni.

Tervehdän kaikkia Toverittaren lukijoita. Toveruudella teidän HESSU.

CLEVELAND, OHIO.

Entisen osastomme jäsenen Ellen Uurtamon maalliset jäännökset laskehtin maan kylmään multa t.k. 20 p:nä klo 2 päivällä. Hän kuoli kotonaan, 4729 Franklin Ave., t.k. 18 päivänä. Paikkakunnan toisikieliset lehdet kertovat vainajan kuolleen kättilö Mrs. L. Miesyn leikkauksen johdosta. Vainajan mies August Uurtamo antoi vangitsemiskäsken Mrs. L. Meijerille. Ensi kuulesteluksessa päästettiin hänet vapaalle jalalle 1,000 dollarin takauksella t.k. 29 p. kuulusteluun. Vainaja oli vasta 28-vuoden vanha ja jäi häntä lähinnä kaipaamaan pieni poikansa ja puoliso. Ikävä sattuma todellakin.

Osastomme ompeluseuran myyjäiset olivat t.k. 23, 25 ja 26 päivinä. Arvat menivät kaupaksi niinkuin silvällä. Arpoja kai lienee ollut liika vähän, koska yleisö näytti olevan tyytymätöntä, kun eivät kerinneet ostaa tarpeeksi asti.

Kuulkaapas hyvät toverittaret! Ohjatkanpas askeleenne s. s. osaston haalille maanantai-iltana ja tuokaa myös Jussiane ja Mattinne matkasanne, silloin siellä on paljon oppimista. Siellä opetetaan puhujaksi, laulajaksi, runonlausujaksi ja niin edespäin. Osastomme puhumuseuran kokoukset ovat joka maanantai-ilta osaston haalilla, 1901 West 25 katu. Kaikki tervetulleita.

S. WARTIEN.

CUMBERLAND, WYO.

Tervehdys Toverittarelle pitkistä aikaa. Katselen kiireesti Toverittaren sisällön, että eikö olisi meidän Cumberlandista yhtään ptkää lehdessämme — vaan turhaan! Ei koskaan! Eikä missään. Jaa, mutta se- län on syy siinä, että ei ole tietoja, niin tietoja puuttuu niiltä sadalta Toverittaren tilaajalta myös, kuten viime numero osoittaa. Sata katkenutta tilausta! Ei, hyvät ystävät, meidän asia mene eteenpäin, jos annetaan tietovarastomme näin katketa sadoilla, sillä Toveritar on nykyään välttämätön ystävä jokaisen kodissa. Siksi soitahuuto yli maan: Toveritar kymmeneen tuhanen!

Töitä tehdään kaivannoissa työllä höyryllä, ja kiire on herroilla, koskapa ovat jo etukäteen vannottaneet orjansa kiitosjuhlanä työhön, jos vaan nimittäin suostuvat menemään.

Osaston homma on hyvin laimeaa siihen katsoen, kun jäseniä on yli 50. Vaan miehemme ovat hyväksi nähneet pystyttävä uuden kokouspaikan. Poikatalon pesusääntö-säännöt

siellä kuuluu olevan kovat, jos ei niitä noudata, niin joku jäsen heiluttaa pyssyä nokan alla, että varmasti menee säännöt jäseniin.

Eiköhän olisi aika heittää hitteen moinen urheilu ja yhtyä osastoon kalkin, sillä teistä, pojat, ei kuulu kukaan moni osastoon.

Kuulepas sinä, joku mrs., jos et heitä halpamaista menettelyäsi osaston jäseniä kohtaan, jota olet pitkän aikaa horjottanut. Yhdy osastoon ja koeta opetella sosialismin akko- set, alusta alkaen, niin sieltä opit ymmärtämään ketä ne ovat, jotka meitä sortavat. Minä säälän sinua, että vielä opetat lapsesi niin hal- paaan käsitykseen ja sivistykseen yh- deksännellöistä vuosisadalta, että valhettelemaan. Eikö se ole suuri rikos äidiltä? Siksi kun meiltä äi- deiltä vaaditaan niin paljon hyvää ja hyviä lapsia. Kasvattakaamme lapsemme niin, ettei heidän tarvitse meidän tähtemme kärsiä niin paljon, kuin me olemme kärsineet. Vaan meidän isämme ja äitimme ovat kas- vattaneet meidät samalla tavalla kuin he itsekin ovat kasvatetut, mutta meidän on toista, me saamme jär- kemme käyttäen toisella tapaa ja se löytyy sosialismista ja lukemalla kehittäviä kirjoja, sekä Toverittares- sa on paljon lasten kasvatukselta keskusteluja, jos vaan järki myöten antaa tulkia.

Kovaa kokea ja kärsiä on saanut mrs. Stenberg. Hänellä on veren- myrkytys kädessä ollut jo heinä- kuusta saakka, ollen nämä tohtorit voimattomia sitä estämään kyllin a- joissa, joutui hien apua etsimään tri Pitkäselältä, Buttesta, Mont. Pitkä- aikaisen huolellisen hoidon kautta on kädestä nyt jo hyvät toiveet, vaan tuskin koskaan tulee entiselleen.

Hätään täällä viettivät t.k. alkupäivinä Saima Hilli ja Will Stenberg, sekä Senja Sarssi ja Richard Ikola. Mitäs muuta kuin onnen kolkkelia elämäne pitkässä pumaleilissa!

INA—A—N.

HANNAN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSET pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 j.p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

PARHAIN LAHJA, JONKA VOITTE ANTAA LAPSILLENNE ENSI JOULUKSI

on Toverittaren Selma-täidin toimittama

Lasten Joulu

— 1916 —

joka on runsaasti ja miellyttävästi kuvitettu ja maksaa ainoastaan 15c.

TOVERITAR, Box 99, Astoria, Ore.

Lähetätkää.....kpl. LASTEN JOULUA 1916, joista maksuksi seuruu \$.....

Nimi.....

.....

.....

Osote.....

.....

.....

.....

.....

.....